

भारत टॅलेंट सर्च परीक्षा सन २०२६

इयत्ता : 6 वी
वेळ : 2 तास

माध्यम : मराठी व सेमी इंग्रजी
विषय : भाषा, गणित, विज्ञान, भूगोल, ना.शास्त्र व तार्किक विचार

एकूण प्रश्न : 75
एकूण गुण : 150

विभाग अ

प्रश्न 1 ते 3 – खालील कविता वाचून विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे पर्यायातून शोध.

बिन भिंतीची उघडी शाळा लाखो इथले गुरू,
झाडे, वेली, पशु, पाखरे यांशी गोष्टी करू .
बघू बंगला या मुंग्यांचा, सूर ऐकूया त्या भुंग्यांचा,
फुलाफुलांचे रंग दाखवित फिरते फुलपाखरू.
हिंदू ओढे, धुंदू ओहळ, झाडावरचे काढू मोहळ,
चिडत्या, डसत्या मधमाश्यांशी, जरा सामना करू.
हलवू झाडे चिटबोरांची, पिसे शोधूया वनि मोरांची,
माळावरची बिळे, चल रे काठीने पोखरू.
सुगरण बांधी उलटा वाडा, पाण्यावरती चाले घोडा,
मासोळीसम बिन पायांचे बेडकीचे लेकरू.
कसा जोंधळा रानी रुजतो, उंदीरमामा कोठे निजतो?
खबदाडातील खजिना त्याचा फस्त खाऊनी करू.
भल्या सकाळी उन्हात न्हाऊ, कड्या दुपारी पन्हात पोहू,
मिळेल तेथून घेउन विद्या अखंड साठा करू.
- ग.दि.माडगूळकर

- प्र.1 कवीने बिनभिंतीची उघडी शाळा कोणास म्हटले आहे?
1) झाडे 2) गुरू 3) निसर्ग 4) शिक्षक
- प्र.2 मोराची पिसे कुठे शोधायची आहेत?
1) ओढ्यात 2) वनांत 3) घरट्यात 4) माळावरती
- प्र.3 'सुगरण बांधी उलटा वाडा' यातील वाडा म्हणजे -
1) घर 2) बंगला 3) घरटे 4) इमारत
- प्र.4 सूचना : सहसंबंध ओळख.
विशेषनाम : ज्योती :: भाववाचक नाम :
1) विदुषक 2) सहा 3) कीटक 4) नम्रता
- प्र.5 वेगळा शब्द ओळख.
1) मुलगा 2) शाळा 3) श्रीमंती 4) नदी

प्र.6 दोन लंब रेषा एकमेकींना छेदतात.

- 1) 0° 2) 30° 3) 60° 4) 90°

Two perpendicular lines intersect each other at...

- 1) 0° 2) 30° 3) 60° 4) 90°

प्र.7 सुलोचनाबाईची 40 एकर शेती आहे. त्यांनी त्या शेताच्या $\frac{3}{8}$ भागात ऊस लावला तर त्यांनी किती एकर जागेत ऊस लावला.

- 1) 12 एकर 2) 15 एकर 3) 20 एकर 4) 24 एकर

Sulochanabai has 40 acre of land. If she planted Sugarcane on $\frac{3}{8}$ of the land, then how many acres of land did she plant with Sugarcane?

- 1) 12 Acres 2) 15 Acres 3) 20 Acres 4) 24 Acres

प्र.8 सकाळी तापमान -5°C ने कमी होते. त्यानंतर तापमानात 8 वाढ झाली व नंतर 6°C घट झाली तर अंतिम तापमान किती ?

- 1) -3° 2) -1° 3) 1° 4) 3°

In the morning, the temperature was decreased by -5°C , then the temperature increased by 8°C and later decreased by 6°C . What is the final temperature?

- 1) -3° 2) -1° 3) 1° 4) 3°

प्र.9 $5\frac{1}{2} - 3\frac{1}{3}$

- 1) $1\frac{6}{7}$ 2) $6\frac{1}{2}$ 3) $2\frac{1}{6}$ 4) $1\frac{6}{7}$

$5\frac{1}{2} - 3\frac{1}{3}$

- 1) $1\frac{6}{7}$ 2) $6\frac{1}{2}$ 3) $2\frac{1}{6}$ 4) $1\frac{6}{7}$

प्र.10 ज्या वनस्पतींना फुले येत नाहीत त्यांना म्हणतात.

- 1) सपुष्प 2) अपुष्प 3) पुष्पक 4) पुष्प

Plants that do not bear flowers are called

- 1) Flowering plants 2) Non-flowering plants 3) Pollinated 4) Flower

प्र.11 फ्लॅश फोटोसाठी खालीलपैकी कोणत्या वायुचा उपयोग होतो ?

- 1) झेनॉन 2) निऑन 3) अरगॉन 4) क्रिप्टॉन

Which of the following gas is used for flash Photography?

- 1) Xenon 2) Neon 3) Argon 4) Krypton

प्र.12 GPS चा योग्य पर्याय कोणता ?

- 1) Global Police System 2) Global Positioning System
3) General Positioning System 4) Creneral Positive System

प्र.13 लोकशाहीमध्ये योग्य निर्णय कोणता ?

- 1) एक व्यक्ती निर्णय घेते. 2) लोकांच्या सहभागातून निर्णय होतो.
3) फक्त अधिकारी निर्णय घेतात. 4) लोकांना विचारात घेतले जात नाही.

प्र.14 दिया आणि चैतन्या यांच्या वयात 4 वर्षापूर्वी 7 वर्षांचे अंतर होते तर 55 वर्षांनी ते किती होईल ?

- 1) 4 वर्षे 2) 9 वर्षे 3) 7 वर्षे 4) 5 वर्षे

Four years ago the difference in the ages of Diya and Chaitanya was 7 years What will be the difference between their ages after 55 years?

- 1) 4 years 2) 9 years 3) 7 years 4) 5 years

- प्र.22 एका टोपलीत 200 झेंडूची व 175 जास्वंदीची फुले आहेत. एकसारखी फुले असणाऱ्या फुलाचे हार तयार करायचे आहेत, तर प्रत्येक हारात जास्तीत जास्त किती फुले येतील ?
 1) 32 2) 36 3) 25 4) 30
- A basket contains 200 red and 175 yellow flowers. If we want to make garlands with the same number of flowers, what is the maximum number of flowers could be in each garland?
 1) 32 2) 36 3) 25 4) 30
- प्र.23 दोन क्रमागत सम संख्यांचा लसावि 24 आहे व मसावि 2 आहे तर त्या संख्या कोणत्या ?
 1) 2 व 4 2) 4 व 6 3) 6 व 8 4) 8 व 10
- The LCM of two consecutive even numbers is 24 and HCF is 2. What are those numbers?
 1) 2 and 4 2) 4 and 6 3) 6 and 8 4) 8 and 10
- प्र.24 खालीलपैकी कोणती संख्या 11, 12, 22 ने विभाज्य आहे?
 1) 132 2) 134 3) 140 4) 128
- Which of the following number is divisible by 11, 12 and 22 ?
 1) 132 2) 134 3) 140 4) 128
- प्र.25 ज्या आलेखात माहिती उभ्या स्वरूपात मांडतात त्याला काय म्हणतात ?
 1) वृत्तालेख 2) स्तंभालेख 3) चित्रालेख 4) यापैकी नाही
- What is the graph called in which information is shown in vertical form?
 1) Pie chart 2) Bar graph 3) Pictograph 4) None of these
- प्र.26 गरजेपेक्षा जास्त आहार घेतल्याने होते.
 1) कुपोषण होते 2) भरपूर पोषण मिळते. 3) अभावजन्य विकार होतात 4) अतिपोषण होते
- Overeating can lead to...
 1) Malnutrition 2) Obesity 3) Nutritional deficiency 4) Overweight
- प्र.27 आपत्ती काळात एकमेकांना सहकार्य करणे ही आपली जबाबदारी आहे.
 1) ऐतिहासिक 2) सांस्कृतिक 3) नैतिक 4) आर्थिक
- प्र.28 दीपिकाच्या शेजारील गल्लीत एका घराला आग लागल्याचे समजताच तिने तात्काळ नंबरला फोन केला.
 1) 100 2) 108 3) 101 4) 105
- प्र.29 एका खोलीत 5 बूट आहेत - 3 पांढरे, 2 काळे. अंधारात तुम्ही बूट निवडत आहात किमान किती बूट घेतल्यास तुम्हाला निश्चितपणे एकाच रंगाचे बूटांचे जोड मिळतील.
 1) 2 2) 3 3) 4 4) 5
- There are 5 shoes in a room - 3 white and 2 black. You have to pick the shoes in the dark. What is the minimum number of shoes you must pick to get a pair of same colour?
 1) 2 2) 3 3) 4 4) 5
- प्र.30 एका रांगेत पहिल्या हत्तीनंतर एक अस्वल, दुसऱ्या हत्तीनंतर दोन अस्वल, तिसऱ्या हत्तीनंतर तीन अस्वल याप्रमाणे हत्ती व अस्वल मिळून एकूण 23 प्राणी आहेत तर या रांगेत अस्वलांची संख्या किती ?
 1) 19 2) 17 3) 16 4) 15
- In a row, there is one elephant followed by one monkey, then another elephant followed by two monkeys, and then another elephant followed by three monkeys. If there are a total of 23 animals in this row, how many monkeys are there?
 1) 19 2) 17 3) 16 4) 15

सूचना 31 व 32 साठी – उतारा वाचन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

संस्कृतीतील ऋषीपरंपरेचा अखेरचा दुवा म्हणून आचार्य विनोबा भावे यांचा उल्लेख करता येईल. रायगड जिल्ह्यातील गागोदे या गावी 11 सप्टेंबर 1895 रोजी विनोबा भावे यांचा जन्म झाला. वाई येथे विनोबांनी प्राजपाठशाळेत भारतीय परंपरा तसेच संस्कृतीचा अभ्यास केला. विनोबांचा कृतीवर अधिक भर असल्याने सविनय सत्याग्रहाच्या चळवळीत पहिले सत्याग्रही म्हणून महात्मा गांधींनी त्यांना निवडले होते. स्वातंत्र्योत्तर काळात आचार्य विनोबांनी सुरू केलेली भूदान चळवळ मैलाचा दगड ठरली. जमीनदारांनी त्यांच्या मालकीतील सहावा हिस्सा भूमिहीनांसाठी दान करावा अशी मागणी विनोबांनी केली होती. मात्र जमीन मिळवण्यासाठी कडक कायदे अथवा बळाचा वापर न करता जमीनदारांचे हृदय परिवर्तन करावे असे विनोबांचे मत होते. यात विनोबांना यशही आले. पहिल्या 70 दिवसांतच सुमारे बारा हजार एकर जमीन ह्या चळवळीमुळे भूमिहीनांना मिळाली. आचार्य विनोबांनी स्वातंत्र्योत्तर काळातील सामाजिक विषमता नष्ट करण्यासाठी कांचनमुक्ती, ऋषीशेती यासारखे शेतीप्रयोग तर ग्रामदान, संपत्तीदान सारख्या चळवळीही उभ्या केल्यात. मधुकर ह्या नियतकालिकात विपुल लेखन करणाऱ्या विनोबांनी ऋग्वेदसार वेदान्तसुधा, गुरुबोधसार हे ग्रंथ लिहिले. धुळे तुरुंगात लिहिलेली गीताई ही त्यांची साहित्यकृती सर्वाधिक लोकप्रिय आहे. भारत सरकारने 1983 मध्ये त्यांना मरणोत्तर भारतरत्न हा सर्वोच्च किताब देऊन त्यांच्या कार्याचा व योगदानाचा गौरव केला.

- प्र.31 भारत सरकारने विनोबा भावेंना दिलेला सर्वोच्च किताब कोणता आहे ?
 1) पद्मश्री 2) पद्मभूषण 3) खेलरत्न 4) भारतरत्न
- प्र.32 विनोबांचे शेतीविषयक कोणते प्रयोग प्रसिद्ध आहेत ?
 1) कांचनमुक्ती 2) श्रमदान 3) गीताई 4) भूदान
- प्र.33 "अस्मित" याचा समानार्थी शब्द पर्यायातून ओळख.
 1) आत्मा 2) व्यक्ति 3) ओळख 4) निष्ठा
- प्र.34 ! हे चिन्ह आहे.
 1) अवतरण चिन्ह 2) उद्गारवाचक चिन्ह 3) संयोग चिन्ह 4) प्रश्नचिन्ह
- प्र.35 सूचना : दिलेल्या वाक्यातील विशेषणाचा अचूक पर्याय शोध.
 प्रवासात मौल्यवान दागिने घालणे धोक्याचे असते.
 1) प्रवासात 2) मौल्यवान 3) दागिने 4) असते.
- प्र.36 जर $3y = 27$ तर $y = ?$
 1) - 9 2) 6 3) 81 4) 9
 If $3y = 27$ then $y = ?$
 1) - 9 2) 6 3) 81 4) 9
- प्र.37 मैदानामध्ये कबड्डीचे 28 खेळाडू व खो-खो चे 35 खेळाडू प्रशिक्षण घेत आहेत, तर खो-खो च्या खेळाडूंचे एकूण खेळाडूंची गुणोत्तर लिहा ?
 1) 4:9 2) 4:5 3) 3:4 4) 5:9
 28 players are training for kabaddi and 35 players are training for kho-kho in a field. Find the ratio of kho-kho players to total players.
 1) 4:9 2) 4:5 3) 3:4 4) 5:9
- प्र.38 40 पुस्तकांची किंमत 60 रुपये आहे तर 50 पुस्तकांची किंमत किती ?
 1) 70 रु. 2) 75 रु. 3) 65 रु. 4) 80 रु.
 If the cost of 40 books is 60 rupees, What will be the cost of 50 books?
 1) 70 Rs. 2) 75 Rs. 3) 65 Rs. 4) 80 Rs.

सूचना – प्र. 46 ते 48 साठी – खालील उतारा वाचून प्रश्नांची उत्तरे शोध.

बाळशास्त्री जांभेकर

मराठी वृत्तपत्र व्यवसायाचे जनक म्हणून ओळखले जाणारे बाळशास्त्री जांभेकर अत्यंत विद्वान व्यक्ती म्हणून प्रसिद्ध होते. बाळशास्त्रींचा जन्म रत्नागिरी जिल्ह्यातील पोंभुर्ले या गावी झाला. प्राथमिक शिक्षणानंतर मुंबईत येऊन त्यांनी इंग्रजी व संस्कृत भाषाव्यतिरिक्त गणित व शास्त्रातही प्राविण्य मिळवले. लोकशिक्षण व ज्ञानप्रसार हे दोन उद्देश समोर ठेवून बाळशास्त्री जांभेकरांनी इ.स. 1832 मध्ये दर्पण हे पहिलं मराठी वृत्तपत्र सुरू करून मराठी वृत्तपत्र व्यवसायाचा पाया घातला. 1840 मध्ये दिग्दर्शन हे पहिले मासिकही त्यांनी सुरू केले. बाळशास्त्रींनी वृत्तपत्र व मासिकांतून प्रामुख्याने सुधारणावादी दृष्टीकोनाचा पुरस्कार केला. नीतिकथा, संख्यासंग्रह, भूगोलविद्या, द हिस्ट्री ऑफ इंडिया, द हिस्ट्री ऑफ ब्रिटिश इंडिया यासारख्या ग्रंथांची निर्मिती बाळशास्त्रींनी केली. बाळशास्त्रींच्या विद्वत्तेची भूळ ब्रिटिशांनाही पडली होती. 1840 साली ब्रिटिश सरकारने त्यांना जस्टीस ऑफ द पीस हा किताब त्यांना दिला. अल्पायुषी कारकीर्दीत मराठी पत्रकारिता आणि अनेक विद्याप्रांतात अमिट ठसा उमटवणारे बाळशास्त्री जांभेकर त्यांच्या कर्तृत्वातून अजरामर ठरले.

- प्र.46 मराठी वृत्तपत्र सुरू करण्यामागे बाळशास्त्रींचे कोणते उद्देश होते ?
 1) लोकशिक्षण 2) ज्ञानप्रसार 3) पर्याय 1 व 2 4) यापैकी नाही.
- प्र.47 बाळशास्त्री जांभेकर कोणत्या व्यवसायाचे जनक म्हणून ओळखले जातात ?
 1) ग्रंथ निर्मिती 2) शिक्षण संस्था 3) प्रकाशन संस्था 4) वृत्तपत्र व्यवसाय
- प्र.48 बाळशास्त्री जांभेकरांनी सुरू केलेले पहिले मराठी वृत्तपत्र कोणते ?
 1) दिग्दर्शन 2) दर्पण 3) मधुकर 4) सारसंग्रह
- प्र.49 वाक्य अचूकपणे पूर्ण करणाऱ्या क्रियापदाचा पर्याय शोध.
 विजयामुळे भारतीय संघात चैतन्य
 1) बहरले 2) बरसते 3) संचारले 4) साकारले
- प्र.50 सूचना – खालील अपूर्णाकाचे शेकडेवारीत रूपांतर कर.
 $\frac{9}{10} = \dots\dots\dots ?$
 1) 30% 2) 60% 3) 90% 4) 15%
- Instruction : Convert the following fraction into percentage.
 $\frac{9}{10} = \dots\dots\dots ?$
 1) 30% 2) 60% 3) 90% 4) 15%
- प्र.51 साक्षीला परीक्षेत 700 पैकी 525 गुण मिळाले तर तिला एकूण किती टक्के गुण मिळाले ?
 1) 75% 2) 80% 3) 95% 4) 85%
- Sakshi got 525 marks out of 700 in the exam. What percentage of marks did she get in total ?
 1) 75% 2) 80% 3) 95% 4) 85%
- प्र.52 एका व्यापाऱ्याने 900 रुपयांना एक मिक्सर याप्रमाणे 70 मिक्सर खरेदी केले. त्यासाठी 1700 रुपये वाहतूक खर्च आला. त्यांना एकूण 12300 रुपये नफा हवा असल्यास त्यांनी प्रत्येक मिक्सर किती रुपयांना विकवा ?
 1) 1100 रुपये 2) 1200 रुपये 3) 2400 रुपये 4) 1000 रुपये
- A trader bought 70 mixers for 900 rupees each. He spent 1700 rupees on transportation. If he wants to make a total profit of 12300 rupees. How much should he sell each mixer for?
 1) 1100 rupees 2) 1200 rupees 3) 2400 rupees 4) 1000 rupees

सूचना - प्र.61 ते 63 - खालील प्रश्न वाचून योग्य पर्याय निवड.

सागर

आवडतो मज अफाट सागर, अथांग पाणी निळे
निळ्या जांभळ्या जलात केशर, सायंकाळी मिळे ।
फेस फुलांचे सफेद शिंपित, वाटे वरती सडे
हजार लाटा नाचत येती, गात किनाऱ्याकडे ।
मऊ मऊ रेंतीत रे कधी मी, खेळ खेळतो किती
दंगल दर्यावर करणाऱ्या वाऱ्याची संगती ।
तुफान केव्हा भांडत येतो, सागरही गरजतो
त्यावेळी मी चतुरपणाने दूर जरा राहतो ।
प्रकाशदादा जातो जेव्हा खालच्या घरी
नकळत माझे हात जुळोनी येती छातीवरी ।
दूर टेकडी वरी पेटती निळे, तांबडे दिवे
सांगतात ते मजला आता घरी जायला हवे !

- प्र.61 सागरासाठी कोणती उपमा कवितेत आलेली नाही ?
1) अफाट 2) अथांग 3) फुलांचे फेस 4) निळे, तांबडे
- प्र.62 'प्रकाशदादा' असे कोणाला संबोधले आहे ?
1) सागर 2) रवि 3) तुफान 4) दिवे
- प्र.63 'सायंकाळी समुद्राच्या निळ्या पाण्यात केशर सामावते.' म्हणजे.....
1) कोळी समुद्रात केशर ओततात. 2) केशरी रंगाचे मासे वर येतात.
3) केशरी नौका किनाऱ्यावर येतात. 4) मावळतीच्या सूर्याचे केशरी रंगाची किरणे निळ्या पाण्यावर तरंगतात.
- प्र.64 'कानावर पडू न देणे' याचा योग्य अर्थ काय ?
1) ऐकू न येणे 2) दुर्लक्ष करणे 3) ओरडणे 4) विचार करणे
- प्र.65 बाजूच्या आकृतीत एक म्हण लपली आहे. ती ओळखून त्यातील सुरुवातीपासून दुसरे व शेवटून दुसरे अक्षर कोणते ते ओळख.

म
वि
बा पो धी ठो ग
आ
टो

- 1) आ, बा 2) धी, ठो
3) पो, बा 4) बा, बा

- प्र.66 दर साल दर शेकडा 12 रु. दराने, 600 रु. कर्जावर 4 वर्षात किती व्याज द्यावे लागेल ?
1) 188 2) 288 3) 588 4) 388
- How much interest will have to be paid on a loan of Rs. 600 at a rate of 12% per annum for 4 years?
1) 188 2) 288 3) 588 4) 388

- प्र.67 जर इष्टिकाचितीची लांबी, रुंदी आणि उंची तिन्ही समान असतील तर तिला काय म्हणतात ?
 1) गोल 2) चिती 3) घन 4) सूची
 If the length, width and height of a Cuboid are equal , what is called ?
 1) Sphere 2) Cylinder 3) Cube 4) Pyramid
- प्र.68 25 मी x 45 मी मापाचा भूखंड 500 रु. चौरस मीटर दराने विकला तर भूखंडाची विक्री किंमत किती रुपये ?
 1) 560500 रु. 2) 460500 रु. 3) 568250 रु. 4) 562500 रु.
 A 25 m x 45 m plot of land was sold at ₹ 500 per square meter. What was the total selling price?
 1) ₹560,500 2) ₹460,500 3) ₹568,250 4) ₹562,500
- प्र.69 एका बागेचा आकार आयताकृती आहे. लांबी 24 मी व रुंदी 14 मी आहे.जर बागेच्या $\frac{1}{4}$ भागात फुलझाडे लावली तर उरलेल्या भागाचे क्षेत्रफळ किती ?
 1) 252 चौ.मी. 2) 336 चौ.मी. 3) 168 चौ.मी. 4) 84 चौ.मी.
 A garden is rectangular in shape. If length is 24 m and width is 14 m. If flowers are planted in $\frac{1}{4}$ part of the garden, What is the area of the remaining part ?
 1) 252 square meter 2) 336 square meter 3) 168 square meter 4) 84 square meter
- प्र.70 किसनरावांनी बँकेकडून 25000 रुपये एक वर्षासाठी घेतले. एक वर्षानंतर त्यांनी बँकेस एकूण 26750 रुपये परतफेड केली. तर किसनरावांनी बँकेकडून किती दराने रक्कम घेतली होती ?
 1) 7% 2) 8% 3) 12% 4) 13%
 Kisanrao borrowed ₹25,000 from a bank for one year. After one year, he repaid a total of ₹26,750 to the bank. At what interest rate did Kisanrao borrow the money?
 1) 7% 2) 8% 3) 12% 4) 13%
- प्र.71 अयोग्य पर्याय ओळखा.
 1) स्वतः प्रकाशाचे स्रोत किंवा उगमस्थान असणाऱ्या वस्तू किंवा पदार्थ - दिप्तीमान वस्तू किंवा पदार्थ
 2) स्वतः प्रकाशाचे स्रोत नसलेल्या वस्तू किंवा पदार्थ - दीप्तिहीन वस्तू किंवा पदार्थ
 3) प्रकाश देणाऱ्या मानवनिर्मित वस्तू किंवा पदार्थ - प्रकाशाचे नैसर्गिक स्रोत
 4) सूर्य - प्रकाशाचा मुख्य नैसर्गिक स्रोत
 Identify the odd pair.
 1) Self-luminous source of light or source of heat – luminous object or substance
 2) Non-luminous object or substance – Non-luminous object or substance
 3) Man-made object or substance that gives light – Natural source of light
 4) Sun – The main natural source of light
- प्र.72 'मुक्तांगण विज्ञान शोधिका' हे केंद्र कोणत्या संस्थेद्वारे चालविल्या जाते ?
 1) नेहरु तारांगण 2) आयुका 3) आयसर 4) आय आय टी
- प्र.73 लोणार सरोवराबाबत सर्वात अयोग्य विधान कोणते ?
 1) हे सरोवर अग्नीच्या आघातामुळे निर्माण झाले आहे. 2) हे सरोवर उल्कापातामुळे तयार झाले आहे.
 3) हे सरोवर नैसर्गिक आहे. 4) या सरोवराचे पाणी पिण्यायोग्य आहे.

